

Lena Dibbern
lena.dibbern@hallsberg.se

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande om Arbetsmarknadsdepartementets promemoria 2016-06-21

"Ett nytt ersättningsystem för mottagande av ensamkommande barn och unga."

Arbetsmarknadsdepartementets remiss med inbjudan till yttrande över promemorian utkom 2016-06-21. 35 kommuner är remissinstans men samtliga kommuner har möjligheten att svara på remissen. Yttrandet skall vara Arbetsmarknadsdepartementet tillhanda senast 2016-08-24. Tiden för att lämna synpunkter är mycket kort och dessutom under semestertid vilket gör utrymmet för en lokalpolitisk process mycket begränsad. Hallsbergs kommun är trots detta mycket angelägen att lämna synpunkter på remissen då de nya förslagen innebär stora förändringar i kommunernas förutsättningar för ett långsiktigt och hållbart mottagande av ensamkommande barn och unga. Dessutom föreslås att dessa förändringar skall träda i kraft så snart som 2017-01-01.

Synpunkter

Hallsbergs kommun instämmer i att det nuvarande ersättningsystemet är komplext och har skapat onödigt administrativt arbete. Automatiska utbetalningar av enhetliga schabloner välkomnas då det skulle minska denna administration.

Likaså instämmer Hallsbergs kommun i förslag om ersättning för placerade barn i annan kommun än anvisningskommunen. Det är bra att Migrationsverkets utbetalningssystem anpassar sig efter kommunernas beslut om att flytta över ärenden, vilket stärker det kommunala självstyret.

Hallsbergs kommun motsätter sig dock starkt förslaget om att ikraftträdande skall ske från den 1 januari 2017, tiden är alldeles för kort. Många av landets kommuner, liksom Hallsbergs kommun, har avtal för HVB-hem utifrån nuvarande regelverk. Eftersom flyktingpolitiken är ett statligt ansvar är det enda rimliga att staten ersätter kommunerna för den uppsägningstid

som följer av kommunernas nuvarande ingångna avtal. De nya ersättningarna innebär omfattande förändringar för kommunens mottagande och det står klart att de nya ersättningarna inte täcker kommunens nuvarande kostnad. Det måste anses orimligt att statens besparingar ska finansieras av kommunerna.

SKL:s bedömning är att det finns en stor risk att kommunerna inte kommer att klara sitt uppdrag, att inom föreslagna schabloner och regelverk ge barn och unga ett bra mottagande och att det behövs rimliga förutsättningar i omställningsarbetet. Huvuddelen av de ensamkommande är idag placerade på HVB-hem. Innan ett barn omplaceras till stödboende måste kommunen dels upphandla eller ordna lämpliga lokaler enligt gällande regelverk för stödboende, dels göra en individuell bedömning av om barnet klarar ett boende utan den omsorg som ges på HVB-hem. Det innebär ett omfattande och resurskrävande arbete för kommunernas socialtjänst. Förändringsarbetet tar lång tid och låter sig inte göras på bara några månader. För att klara övergången behövs tid, regeländringar och kunskapsstöd för att genomföra omställningsarbetet.

Hallsbergs kommun anser det viktigt att det säkerställs att föreslagna schablonersättningar per dygn är anpassade till gällande lagstiftning och myndigheternas föreskrifter för de olika boendeformerna. Rimligt är också att ge ensamkommande ungdomar mellan 18-21 år liknande förutsättningar som andra barn med föräldrar i landet, i överensstämmelse med 7 kap 1 § FB. När föräldrar finns i landet har de försörjningsansvar för denna åldersgrupp om ungdomen fortfarande går i skolan. Hallsbergs kommun anser därför att samma schablon som för unga under 18 år ska gälla för alla gymnasiestuderande ungdomar upp till 21 år.

Förslaget att kommunen ska få faktiska kostnader för dem som har ett särskilt vårdbehov, (LVU eller motsvarande enligt SoL) är bra men behöver kompletteras med att de barn och unga som av andra skäl än LVU-liknande förhållanden har ett behov av HVB-placering också ska ersättas för faktiska kostnader. Att ersättningen betalas ut i efterskott, efter ansökan, anses som en självklarhet. Att inte betala ut ersättning för faktiska kostnader om automatiskt utbetalad ersättning skett är oskäligt och kan komma att rendera kommunerna stora kostnader. Om schablon redan blivit utbetalad då ansökan om ersättning för faktisk kostnad inkommer, bör den faktiska kostnaden reduceras med den ersättning som redan kommit kommunen tillhanda. I annat fall kan automatisk utbetalning ske först sju månader efter utgången kvartal, vilket i så fall innebär att det dröjer avsevärd tid innan kommunerna får tillgång till ersättningen från staten.

Tidigare ersättning med 31 000 alternativt 39 000 kronor för utredning, faktiska kostnader för god man, tolk samt resor försvinner och ersätts med en schablon på 52 000 kronor. Bara kostnaden för god man, räknat per barn i Hallsbergs kommun, uppgår idag till i snitt till 30 000 kronor. Långa handläggningstider hos Migrationsverket gör att asyltiderna har blivit allt längre, vilket medfört att kostnader för gode män stigit. Hallsbergs kommun

menar därför att de faktiska kostnaderna för god man bör kvarstå.

Kommuner som har asylsökande barn får idag en årlig öronmärkt ersättning för stödinsatser av förebyggande karaktär vilken för Hallsbergs del uppgår till 52 000 kronor. Även om detta är en mycket blygsam summa för de insatser som de facto görs bör denna ersättning kvarstå.

För Hallsbergs kommun skulle föreslaget innebära avsevärt mindre intäkter medan kostnaderna under flera år kvarstår. Det innebär en avsevärd risk för att staten lämpar över kostnader på kommunerna, vilket rimmar illa med finansieringsprincipen.

Andreas Svahn

Kommunstyrelsens ordförande